

מדינת ישראל

משרד החינוך

המנהל הפדגוגי

השירות הפסיכולוגי ייעוצי

היחידה למיניות ומניעת פגיעה בילדים ובני נוער

"אחרי ככלות הקול והתמונה" - להתבגר במציאות של חשיפה לתכנים מיניים ולפורנוגרפיה

שבוע מערכת החינוך נגד אלימות מינית תשע"ד

דברים שאני רוצה לשמור רק לעצמי: על צילום עצמי והפצת תמונות

חטיבה

מטרות:

1. לבחון עד כמה ניתן לשמור סודות בחברה, בפרט סודות יוצאי דופן שקשה לשמור עליהם בסוד?
2. לבחון האם צילומים פרובוקטיביים דומים לסודות פיקנטים?
3. להביא למודעות התלמידים את המחירים שהם עשויים לשלם כאשר הם מצטלמים באופן פרובוקטיבי ושולחים את התמונה לחבר/ה הכי טובים שלהם.

הנחיה:

שלב א'

נסו להיזכר בסוד שספרתם לחבר/ה ובקשתם ממנו/ממנה שישמרו אותו בסוד ובסוף הסוד התגלה לעוד אנשים או נסו להיזכר בסוד שספרו לכם ובקשו מכם לשמור אותו בסוד? התלמידים יתיישבו בזוגות / שלשות ויספרו אחד לשני משהו שקרה להם עם סודות – אין צורך לציין שמות או פרטים מזהים (למנחה: ניתן לערוך שיחה זו גם במליאה ללא חלוקה לזוגות).

מליאה:

התלמידים יספרו במליאה כיצד חשו במקרים בהם הסוד לרוב לא נשאר סוד לאורך זמן והופץ לאחרים.

שאלות לדיון במליאה:

- מה בד"כ קורה עם סודות?
- האם קרה בספורים שלכם שמהו נוסף שמע את הסוד?
- האם קרה שכמה ילדים שמעו את הסוד?
- האם הסוד נשאר סוד לאורך זמן?
- איך הרגשתם כשהסוד התגלה?
- האם קל לשמור סודות?
- איזה סודות קל לשמור ואיזה קשה יותר לשמור? מדוע?

(ככל שהסוד פיקנתי יותר, יותר קשה לשמור עליו, קשה להתאפק חייבים לשתף משהו נוסף בסוד - ניתן לחשוב על סודות שיהיה קשה לשמור עליהם בהתאם לגיל התלמידים)

- האם יהיו סודות שתשמרו רק לעצמכם או שתספרו אותם למבוגר שאתם סומכים עליו ולא לחבר מחשש שזה יתפרסם? נסו לחשוב על דוגמאות/מצבים כאלה.

שלב ב':

המורה מחלקת לתלמידי הכיתה פתקים מקופלים ריקים. לשנים או שלושה תלמידים היא נותנת פתק עם סימון בצבע. רצוי לתת את הפתק הזה לתלמידים שהם פופולארים ומוקפים בחברים. נבקש ממי שקיבל את הפתק המסומן לקום. נאמר למי שקיבל את הפתק: נסה לחשוב על סוד שקשה לשמור עליו בסוד שקיבלת לאחרונה - האם אפשר לשמור על הסוד הזה לאורך זמן? אם היה לך קשה לשמור סוד כזה למי מתלמידי הכיתה היית מספר אותו בתקווה שהוא/היא ישמור/תשמור עליו? התלמידים מציינים שמות. מבקשים מהתלמידים הללו לעמוד גם כן. חוזרים על אותן שאלות שוב וכל פעם מתבקשים עוד ועוד ילדים בכיתה לקום. כעת כבר כמעט מחצית הכיתה עומדת. (למנחה: עושים את הסבב הזה 3-4 פעמים בלבד כדי שלא יוצר מצב בו יהיו תלמידים בודדים שלא יוזמנו לעמוד.)

(למנחה: דוגמה לסודות שקשה לשמור בסוד: חברה שלי ספרה לי שההורים שלה מתגרשים. חבר שלי ספר לי שהוא נמשך לבנים. חברה שלי ספרה לי שהיא מאוהבת ב.... חברה שלי ספרה לי שאחותה שעדיין אינה נשואה נכנסה להריון.)

שאלה: מה קרה כאן לדעתכם?

למנחה: המטרה להראות איך מתגלגל לו סוד ועד כמה קשה לשמור בבטן סודות. לפעמים כי הם נראים לנו לא מספיק חשובים, לפעמים כי הם פיקנטים, לפעמים כי הם מפחידים וכו'. לכל אחד סיבה משלו מדוע הוא מתקשה לשמור סודות מסוימים)

שלב ג':

שאלה: מה לדעתכם קורה עם תמונות שאנו מצלמים בטלפונים הסלולרים שלנו ושולחים לאחרים?

אפשר לבדוק עם הילדים איזה תמונות הם קיבלו לאחרונה שהם שלחו לאחרים.

שאלה: האם כשאני מקבל תמונה שיכולה לעניין את כולם אני שומר אותה לעצמי?

נדבר עם התלמידים על צילומים שהם שולחים לאחרים או שמגיעים אליהם כשהדמויות בהן מצולמות בכל מיני פוזות ומצבים, האם אפשר להבטיח שצילום כזה ישמר בסוד?

התלמידים יעלו ספורים בכיתה.

שאלה: אם כך כיצד נשמור על עצמינו ועל הסודות שלנו?

המסקנה: כמו בסודות וכמו בפעילות הפתקים, קשה לשמור משהו שקיבלתי רק לעצמי ולא לשתף בזה עוד חבר/ה אחת כי הצילום שונה, יוצא דופן, פרובוקטיבי, אסור. בדרך כלל קשה לנו להתאפק ואנו שולחים את מה שקיבלנו רק לעוד חבר/ה אחד/ת ופתאום אנו מגלים שהסוד האישי שלנו הופץ בין הרבה אנשים. הסוד שלנו כבר אינו סוד, הוא הפך לנחלת הכלל.

מסר:

- כמו שבסודות אני בורר היטב למי לספר מה ואם בכלל לספר כך גם בצילומים. עלי לבחון איך אני מצטלם, באיזה תנוחה ומה יקרה ברגע שאשלח את זה רק לחבר/ה אחד/ת.
- עלי לחשוב היטב איזה סוג של צילומים ישנם בטלפון שלי כי אם אאבד אותו או משהו אחר ישוטט בו בשניה הוא יוכל להפיץ כל מה שנמצא בו לאנשים רבים ללא ידיעתי.

לסיום ניתן להוסיף את הסרט: Once Posted You Lose it - YouTube1